

Katteråd før ferien

Hver sommer skjer det: Mediene har oppslag om katter og kattunger som forlates i forbindelse med ferien, mens dyrevenner fortviler og organisasjoner som tar seg av hjemløse dyr melder om sprengt kapasitet. Noen katter er etterlatt med vilje. Andre forsvinner fordi eier har reist på ferie og katta legger ut på vandring. Andre igjen er med på ferie og går seg bort i ukjente omgivelser.

Mye av dette problemet kunne vært unngått dersom alle katteeiere merket dyret.

Det finnes ikke ville katter i Norge, men vi har en god del katter som ingen tar ansvar for. Dette er katter som er forlatt av eieren, katter som selv har forlatt eier eller de er født av katter som en gang var eid av noen. Katter er også formeringsdyktige: De blir kjønnsmodne fra rundt 6 måneders alder. Hunnkattene er i brunst hver 2. – 3. uke hele året, men er aller mest aktive på ettervinter, vår og forsommer. En hunnkatt kan få to eller flere kull i året, med tre til fem unger i kullet. Uten noen form for formeringskontroll blir det fort mange katter og ofte lever disse hjemløse kattene under dårlige kår – til bekymring eller irritasjon for de som bor i nabolaget.

Som katteeier har du ansvar for kattens avkom. Det kan være vanskelig å finne nye hjem til kattungene og de skal også være hos moren til de er 12 uker. Det krever mye av deg som eier. Dersom du ikke ønsker å drive med avl, anbefaler Mattilsynet at du tar kontroll over formeringen og steriliserer eller kastrerer katten.

Mange lar katten være alene når de reiser bort, men katten skal ikke overlates til seg selv over lengre tid. Den skal ha tilsyn fra noen som stikker innom. Det holder ikke bare å sette ut mat og vann, katter har også behov for sosial kontakt med noen de kjenner. Dersom de ikke får dette er det stor fare for at de legger ut på vandring. Dersom katten er vant til å være mye inne, må den også få anledning til dette når du er borte. Unge katter skal ikke forlates overhode.

Kattepensjonat er et godt alternativ, men sjekk stedet nøye på forhånd. Du bør venne katten til slike opphold gradvis fra de er unge. Vær klar over at en katt må holdes inne på et nytt sted i flere uker for at den ikke skal forsøke på å finne hjem til sitt territorium. Katten bør også gradvis venns til transport i bur.

Vær klar over at en forvillet katt vil kunne anse deg som sin omsorgsperson dersom du begynner å føre den. Dersom du har begynt å mate en forvillet katt på hytta, kan du ikke forlate den når ferien er over. Dersom du gir en katt slik omsorg, skapes et avhengighetsforhold og du påtar deg et ansvar. Da må du fortsette å føre og du må se til at katten får nødvendig omsorg og behandling hvis nødvendig.

Det kan være vanskelig å vite om katten er forvillet eller hører til i nærheten, men når katten er ID-merket reduseres faren for at den kommer bort fra eier. Eier lar seg lettere spore opp. Du kan merke katten hos veterinær, dette koster ca. 5-800 kroner. Både veterinærer, Viking redningstjeneste og Mattilsynet har apparater for å lese av chipen.

Mattilsynet minner videre om at det er forbudt å overlate ferieansvaret for dyret til noen under 16 år.

Det er også en rekke regler som må følges dersom du skal reise utenlands med dyret ditt, dette finner du mer info om på Mattilsynets nettsider. Det kan også være strenge regler i landet du skal reise *til*, info om dette finner du på nettsidene til landets veterinærmyndighet. (I Sverige heter myndigheten Jordbruksverket, i Danmark heter den Fødevarerstyrelsen.)

En rekke frivillige organisasjoner gjør en solid innsats for å omplassere og ta seg av katter som ingen lenger vil eie, men de rapporterer ofte om større pågang enn kapasitet. Man må ta kjernen i problemet på alvor: Det fødes for mange katter som ingen vil ta ansvar for og det er for mange katter på avveie. Dette er ikke god dyrevelferd. Det er heller ikke et problem som kan løses av det offentlige, det må løses av dyreeiere som tar sitt ansvar på alvor.

Mattilsynet anbefaler at alle katter ID-merkes, og vi ønsker at katter som ikke skal brukes i avl steriliseres eller kastreres. Vi støtter merkekampanjen som Dyreidentitet kjører i vår og sommer.

Ole Fjetland, assisterende tilsynsdirektør i Mattilsynet

Gudbrand Vatn, daglig leder i Dyreidentitet AS

Ellef Blakstad, fagsjef i Den norske veterinærforening

Aud Vogt Johansen, styreleder i Dyrebeskyttelsen Norge

Jill Augustinussen, styreleder i SPCA Norge

Bodil Eikeset, leder i Norsk huskattforening

Siri Martinsen, leder i NOAH - for dyrs rettigheter

Live Kleveland, informasjonsleder i Dyrevernalliansen